

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” czím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dohányszűrészekben.

Mit olvassunk?

Tíz esztendő alatt akkorát haladt a katolikus hírlapirodalom, hogy jogunk van némi büszkeséggel tekinteni rája. Nemcsak a számbeli emelkedésről van itt szó, hanem a tekintély nagyobbodásáról is, az idegen területek meghódításáról. Mert sokan mumusnak tartják a katolikus szellemben írt lapokat. Azt hiszik, hogy azokban örökké imádkoznak, örökké olvasót pörgetnek, a mitől természetesen sokaknak megborsózik a bátuk. A valóság pedig egészen másra tanítja az embereket. Egy katolikus lap mindig lehet élénk, a humor, tréfa, a társadalom mindenféle viszonyainak megbeszélése éppen úgy helyet foglalhatnak benne, mint a többi lapokban és folyóiratokban. Katolikus szellemű lapban csak egy nem foglalhat helyet: a mi a tisztességgel és erkölcsessel ellenkezik. Ezért nem találhatunk bennük botránykrónikákat, kiélezett támadásokat a családi élet szentélye ellen az erkölcstelenség szemétdombján termett virágokat. Minek bevinni mindezt a családok tűzhelyére?

Örömmel tapasztaljuk, hogy a kik egyszer a katolikus lappal megbarátkoztak, a kik csak pár hónapon keresztül belelélték magukat annak eszmekörébe, annak állandó barátai válnak és sem jó, sem balsorsban azt el nem hagyják. Sokat

tett itt a szokás. Elszokás a botránykrónikáktól és hozzászokás a tisztesség kultúrához, a mely végtére is lehet oly érdemes, mint amaz.

Ma — Istennek hála — vannak más politikai, társadalmi, napi és heti lapjaink. Tudományos szak folyóirataink, a melyekre immár büszkék lehetünk s a melyekből olvasóink tájékoztatására közlünk a legjobbakat.

Van politikai napilapunk, az *Alkotmány* a mely a napi újságot kereső közönség igényeit elégíti ki. Keresztény szellem lengi át minden hasábját a politikában ép úgy, mint a napi hírek rovatában. Az egyetlen bevallottan keresztény pártnak, a néppártnak politikai lapját képezi. A ki megszokta elvárni sem képes tőle. (Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 28. Ara 28 korona.)

Mellette a *Magyar Állam* az ő negyvenkét esztendő életkorával az öreg harcos szerepét viszi, a tapaszlatok sokféleségével, de a fiatalos rugékonyság hiányával.

Az *Uj Lapot* az erkölcstelen irányu krajeáros lapok kiszorítására alapította a közszükséglet. Hogy célját elérte, mutatja az az általános gyűlölet, mely a napkeletiek táborából feléje zudul, a kik nemcsak szájjal, köpködéssel, de különösen terrorizálással agítálnak ellene. Különösen a vidéken tett óriási hódítást. Szelleme az

élénkség, mely most már minden sorát áthatja, erős olvasó közönséget teremtett.

A magyar nép számára a *Néppárt* című politikai képes heti lap már hosszú évek óta mély lézapot pótol. Annyi elevenség nyilatkozik meg hasábjain, hogy valóban nem csodáljuk, ha meghódította magának a magyar népet s törhetlen, megszáthatatlan gárdát teremtett magának. (Bpest, VI. I. Szentkirályi-utca 28. Ara 4 kor.)

A vidék immár egész sereg lappal van képviselve. Majdnem minden vidéki központnak megvan a maga lapja, mely az ügynek lelkes harcosait gyűjti maga köré és mindig erősebben tömörül olvasógárdát hódított meg a maga számára.

Szépirodalmi lapunk a *Magyar Szemle*. Egész sereg író nevelt, a kik nagyrészt az ő szárnyán emelkedtek az irodalmi népszerűség magaslatára. Érdekesen nyilatkoznak róla még a zsidók is. Egy rabbi őszintén megvallotta, hogy egyetlen lap a szépirodalmi lapok között, a melyet nyugodt lélekkel mer leánygyermekének a kezébe adni. Kiszem az erkölcsi méltyságnak. annak a megromlott világnézetnek a csiréit rendszerint a szépirodalmi művekből szokták az emberek lelkébe csempészni. (V. Uj-utca 14. Ara 12 kor.)

Az ifjúság a *Zászlónk*-ban kapott egy igazán kitűnő lapot. Csupa tűz, csupa elevenség, olyan, mint a milyennek az ifjúságnak kell lenni. A szív nemessége, a test

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TARCÁJA.

Gyermeki visszaemlékezés.

Francois Coppée után franciából.

A minap egy kis rendet akartam csinálni könyvtáram lim-lom tárgyai között, egy öreg, durva birkabőrbe kötött könyvre akadtam. „Szent Lajos élete,” a restauráció kezdetén került nyilvánosságra. Boldogult anyám kapta még ajándékba, iskolás leány korában.

Gyermekkorom ezen emléke, emléke egyszerűsége az övének is. Végigfutom a sárguló leveleket, s eszembe jutott hogy valamikor ebből kezdtem betűzni a szavakat, melyeket anyám kötőtűje hegyével mutatott. Eszembe jutott, hogy valamikor régen egy kis leány hajtotta tudványó fejécskáját ezekre a lapokra, s az a kis leány az én édes anyám volt.

Különös! Ezen gondolat, hogy anyám kis leány volt, először jutott eszembe életemben s épp oly hatalmasan lepett meg, mint a mily lényen-meghatott.

Anyám negyvenedik életévéhez közeledett, midőn a világra hozott. Fialat korában nagyon szép volt, teli kellemmel, üdösséggel, mint a hogy azt nekem mások elmondották. Az egyedüli arckép azonban, mely fennmaradt róla, kevéssel halála előtt készült s kedves, szeretetreméltó arcra úgy tűnik fel emlékeim legmélyén, hogy a magas

kor mély redőket vésott homlokára. Vajjon azok, kik édes anyjukat ifjan s szépnek ismerték, érznek-e olyan különös édességet, midőn anyjukra gondolnak, mint én? Nem tudom. Mindazáltal én azt vélem, hogy ez csak azoknak előjoga, kiknek első tekintete egy az élet fáradaimától redőkkel bevont homlokot láttak bölcsőjük fölé hajolva, kik édes anyjukat mindig örömeik ismerték. Az emlék, melyet anyjukról örömeik, ha nem a legszebb, de mindenesetre a legszentebb, mert az annyira tiszteletreméltó öreg korhoz az anyaság fenséges ideálja járul; mindezt az a gonosz firka idézte lelkembe, melyből anyám engem az olvasás nehéz művészetére tanított. Nem tudom azonban magam elé képzelni gyermekkori játékaikat, foglalatosságait, annál kevésbé a fiatal leány álmadozásait, sem a szeretett hitves örömeit. Nem is akarok mást látni benne, mint anyámat, az én öreg, jó édes anyámat.

Ugy érzem, mintha a tizparancsolat negyedik parancsa ellen vételtem volna: „Átvádat us anyádat tiszteled,” és azon gyengéd tisztelet, melybe gondolatom anyám édes képét burkolja, eltűnnék, ha egy pillanatra anyai foglalatosságán kívül képzelném őt magam elé, öszülni kezdő hajszálai s azon néhány arcrod nélkül, mely már akkor feltűnt ábrázatán, mikor még egészen kis gyermek voltam.

Választékosabb, gyengédebb tollra volna szükség, mint a milyennel én bírok, eszményibb kifejezéseket kellene választanom, hogy leírjam azokat a jámbor, féltékeny érzelmeket, azon édes kedves aggodalmakat, a léleknek azon finom ár-

nyalatait, melyek anyám tulajdonai voltak. Nem tudok róla méltóbb fogalmat alkotni, mintha emlékezetbe hozom a keresztény hit oly megindító és oly mély titkát, mely körülveszi az Ur Jézus édes anyját fenséges glóriájával.

Igen! arra nézve, kinek igazi gyermeki szive van, az anya olyan, mint a Szeplőtelen. Különben nem egészen természetes-e, ha anyai vonásokkal idézem fel emléket annak, kire nézve nem voltam más soha, mint gyermek?

Hetvennegyedik életévét töltötte be, midőn meghalt és én a harmincharmadikat. Férfi voltam tehát, férfi, ki élt, dolgozott, élvezett, szenvedett, a szenvedélyek lángjától sokszorososan áthatva, férfi, ki hitéhez, főbb kötelességeihez hű maradt, kétségtelenül, de bűnös, sok hibával teljes s fájdalom! éppen nem ártatlan. Bizonyára anyám is jól tudta ezt. Ismerte előretörő terveimet, s bátorságot öntött belém: ismerte gyengéimet s mindig talált módot mentsegemre, résztvevő örömeimben, megvigasztalt a megpróbáltatás nehéz napjaiban. Mégis ha a férfiúi értelemmel, mely és biztos ítéllettel bíró nő úgy beszélt is velem, mint férfival, midőn tanácsát kértem ki, reá nézve mégis — csodálatos képzelődés! — csak gyermek maradtam, az ő szegény kis fia, akár csak ekkor, midőn egyébre sem volt gondom, mint hogy szeretetét birjam.

Es itt nem csupán azon pillanatok jutnak eszembe, midőn a fáradaimtól kimerülten nem találtam máshol támaszt, mint anyám karjai között, az ő arcához simítva szájíva föl könnytől ázott szeméjemet, mint akkor, midőn még karjain

acélos épsége, minden jó iránt való lángoló lelkesedése, mind megtalálja itt a forrását (Bpest, VII. Rottenbiller-u. Ára 2 kor.)

Az *Órangyal* az apró gyermekek újságja, telve szebbnél-szebb mesékkel, versikéikkel, fejtörő rejtvényekkel s hozzá minden számban egy esomó képpel. Semmit sem sajnálunk inkább, mint azt, hogy nem ismerik annyira, mint a hogy megérdemli. (Győr, megjelen minden két hétben, ára 2 korona.)

A *Katholikus Szemle*, dr. Mihályfi Ákos szerkesztésében elsőrendű revűnk lett, a mely bármely hasonnemű művel kiállja a versenyt s a melyben a katolikus szellemben nevelt tudomány helyet talál, akár a nagy természet, akár a történelem, akár pedig az eszhetika köréből vegye tárgyát. Természetes, hogy a komoly kérdések mellett a könnyebb szépirodalmi olvasmányok sem hiányozhatnak. (Bpest VIII. Szentkirályi-u. 28.)

A *Magyar Sion* már 37-ik életévébe lépett. Hirneves volt minden időben s ez a hírnév nem csappant meg, sőt emelkedett azóta, mióta dr. Prohászka Ottokár állandó cikkírója lett a lapnak.

Dr. Kiss János két kitűnő folyóiratot szerkeszt: *A Hittudományi Folyóirat* és *a Bölcsészeti Folyóiratot*. (Bpest VIII. Rottenbiller-u. 5 A. Árúk 10 — 10 kor.)

Az *Egyházi Közlöny* inkább az egyházi férfiakat érdekli. Csodálatos változáson ment keresztül egy fél év alatt, mióta *Gerely József* a szerkesztője a ki éles szemmel a világ minden sarkából kikutatja, hogy mi érdekelheti olvasóit. A dolgozatokat csupa szakember készíti, a legnevezebb és legjelesebb tudósok. (Bpest, VIII. Eszterházy-u. 15. Ára 10 kor.)

A *Havi Közlöny* az Egyházi Közlönyhöz hasonlóan az elméleti és gyakorlati lelkipásztorkodás köréből veszi tárgyát. (Temesvár, ára 10 kor.)

A tanügy szakférjainak dr. Gyürky Ödön szerkeszti a *Katholikus Pedagógiát*. A legjobb erőket gyűjt lapja köré s rövid

idő alatt nagy tekintélyre tett szert. (Budapest, Molnár-u. 11. Ára 8 kor.)

A hitbuzalmi folyóiratok közül rövid, de fényes multtal dísekszik az *Örökimádság* című folyóirat, az Oltáriszentség buzgó imádoinak lapja. (Ára 3 kor. Bpest Szentkirályi u. 28.)

Ilyen a *Reménységünk*, mely szintén az Oltáriszentség imádása és Mária tiszté- letére gyűjt híveket. (Csongrád-Csany. Ára 2 k. 60 fill.)

Sokkal régebb és nagy népszerűségnek örvend a *Hírnök* és *Mária Kert*, melyeket a Jézusársaság jeles tudósa Tóth Mike szerkeszt. (Ára 4 k. 60 fill.)

A *Szent Család Kis Követe* 14 év óta áll fenn. Kevesen ismerik, de annál hívebb barátai. Szerkesztője Virág Ferenc (Pécs. Ára 1 k. 44 fill.)

Minden irányban és mindenféle igényeknek meg tud felelni ma már a katolikus hírlapírás. A katolikus közönségen áll most már, hogy becsületos pártfogás által becsületos existenciát biztosítson az ő lapjainak.

UJDONSÁGOK.

— **Karácsonyi Ünnepek.** A városi árvaház növendékei az idén is olyan karácsonyfának örvendtek, a melyben bizony sok jómódu család gyermekének sinc része, s a mely ez alkalommal is bizonyoságot tett arról, hogy gondos és önfeláldozó lelkek kezébe van letéve a neveletésük. Az árva növendékek énekekkel és ügyes szavalatokkal ünnepelték a jövővő kis Jézust, a ki úgy meglehette az emberek szívét a jötevésre. A kis Vörös Józsika előadása kacagattatta meg legjobban a közönséget, a ki felépitett karácsonyfa ékeségeit és végezetül kijelenté hogy: bárcsak mindig karácsony volna. Az ünnepély bezárásul *Havranek* József polgármester megható szép szavakkal emlékeztette meg a gyermekeket kötelességeikre engedelmességre, vallásosságra és hálára, mellyel az intézet, illetőleg annak vezetői iránt tartoznak. Röviden visszapillantást vetett az intézet multjára, annak jötevőire, majd megköszönte dr. *Városvy Gyula* megyés püspöknek, hogy megjelenésével emelte az ünnep fényét, végül elismerését fejezte ki az intézetet vezető apácáknak, a kik teljes önfelá-

dozással buzgólkodnak, helyettesíteni az árvakká lett gyermekek szüleit. Dr. *Városvy Gyula* megyés püspök viszont *Havranek* polgármester iránt fejezte ki elismerését, a ki az intézet korrekt szellemen való vezetését lelken viseli.

Lovassberényben a r. kath. iskola növendékei szintén pompás ünnepet ültek. Megható énekekkel és szavalatokkal emlékeztek a kis Jézus születéséről. Utána a karácsonyi ajándékok: kiosztása következett: ruhaneműk, gyümölcsök, édes-ségek, természetesen mind az áldozatkész *Czirákgy* grófi család jószívűségéből, a kiknek jósága iránt meleg hálával van eltelve a község minden lakója.

Nagy-Lángon és Csöszön mint minden esztendőben, úgy ez évben is dúsan megrakodva köszöntött be a Jézuska a anyai ajándékkal halmozta el a község gyermekeit, hogy azok a legnagyobb hálával teltek el a jóságos Jézus jóságos szívű híve: iránt. Talán mondanunk sem kell, hogy a jötevők a Zichy-család tagjai voltak.

Alcsuthon — a mint levelezőnk értesít bennünket — József főherceg családja az idén majdnem 300 gyermeket ruházott fel és ajándékozott meg. Az ünnepélyen a főhercegi család Alcsuthon tartozkodó tagjai is megjelentek.

Velencén gyönyörű karácsonyi ünnepélyt rendeztek az óvoda növendékei. A rendezés pompás sikere Felroma nővér érdeme. — Ugyancsak Velencén történt, hogy a Szent Antal kenyérére begyűlt összeg kiosztása után egy jószívű adak sző még 100 koronát ajándékozott a szegények fölségélyezésére mely összeget a szegények között kiosztani.

— **A kath. Legény-egylet** ifjúsága tegnap, pénteken este zűfolásig megtelt helyiségében adta elő Erdős Károly karácsonyi pástorjótékát. A darab meséje szerint Eszter (Bader Juliska) lllésnek (Szaller József) az öreg pástornak leánya családjuk szomorú helyzetét ecseteli, a mely bányájának Aronnak (Szabady István) elbujdosása után még szomorúbbá lett. Az emlegetett üstvér egyszerre betoppan. Az apa szemrehányást tesz neki, hogy miért hagyta őket gyámoltalanul magára. Aron kijelenti, hogy ő igazságot keres, föl akarja lázítani az embereket az igazságtalan társadalmi rend szétrobbantására, a hol a szegény éheznek s a gazdag dusskálkodik a jóban. Apja a Messiasról beszél neki, a ki igazságot teremt az emberek közt. Aron dühösen kifakad ellene. Hiszen ismeri őt a zsidó papok leírásából, a kik hatalmas zsarnokot, az ő uralmuk megalapítóját várják. — En-jeszek az első — ugymond — a ki meggyilkolom őt. Majd Eszter toppan be és tudtukra adja a kis Jézus születését, a ki egy istállóban szegényen, elhagyatva van, csak az anyagok és a pástorok imádják. Aron szintén hívévé szegődik és kibékül sorsával, együtt megy a pástorokkal

hordozott, nem csupán, hanem az élet egyéb apró cseprő dolgai, midőn az én kiváló jó anyám úgy bánt velem, mint egészen kisedet koromban. Mikor anyai gyengédséggel és szeretettel figyelmeztetett gyarlóságaimra, ügyetlenségeimre, gondatlanságaimra.

— Vigyázz, ha lemegy a lépcsőn . . . Jól vigyázz magadra, hogy meg ne hűlj . . . Biztos vagyok benne, hogy zsebkendődet ismét itthon felejtetted . . .

Számom azokat, kik mogorván, a meghatatóság legkisebb jele nélkül veszik ezen gyermeki figyelmeztetéseket. Engem mindig szívem mélyeig meghattottak ezek. Különben én talán inkább voltam tárgya legapróbb gondoskodásainak, mint mások. Mert ifjúságomban sokszor voltam súlyosan beteg s anyám aggódo gondnal örködött fellettem, nem csupán mint gyermeke, hanem mint beteg gyermeke felett.

Egyik télen orvosaim délvidékre küldötték egészségem helyreállításra véget. De távol tőle, néhány hónappal utóbb, oly annyira megváltozva találtam szegény jó anyámat, hogy a következő évben, még mindig gyenge léven egészségem, otthon maradtam Párisban, a zord időszak alatt mint fogoly éltem szobámban. Anyám már akkor nagyon gyenge volt, mégis ugyszólván sohasem hagyta el szobámat,

Engedjék meg, hogy leirjam egy nagyon régi tíz soros kis versemet. Sohasem olvastam azóta e régi verseket, mégis mindörökké bevésődtek emlékembe. Emlékeztetnek az oly édes órákra,

a tökéletes megelégedés óráira, az anyai gyengédség légtörésben.

Lámpa mellett írok. Semmi zaj körültem.
Nagy karosszék mélyem. Gyászba öltözöttem,
Jó anyám ott ül a kályha közelében.
Mult évi betegségemre gondol épen,
Mikor távol voltam, elszakítva tőle.
Jól vigyázzak mostan, nem vagyok már öre.
Arra gondol aztán, hogy az ősi éjfel.
Nagyon hívós lehet. Csakban, frissességel
Nagy hasáhot tesz a kandalló tűzére.
Drága jó anyám te, légy megáldva érte!

Azonnal mormolni kezdtem e verseket, forgatva a könyvet, melyből anyám kijelente a leckémet, keresve, kutatva, sokkolva kezének nyásait. És ezalatt mennyi gondot, bánatot okoztam neki, a csodálatraméltó jó asszonynak! Nem mintha oka lett volna neki valaha egy pillanatra is kételkedni szeretetemben, iránta való tiszteletben. Nem! De ha az ember fiatal, az élet küzdő porondjára kilép, a vágyak csipős szelétől üzetik, csakhamar megfélekedezik, hogy otthon a családi tűzhelynél — vajmi gyakran elhagyatva — egy öreg édesanya él, őh! ki telve van bocsánattal, ki alig mer felnőtt fiához egy félénk szemrehányást intézni, de ki azonnal ott terem a fenyegető veszélyek közepette, kinek fájdalma nagy, ha veszni látja gyermeke ártatlanságát s keserű könnyeket hullat érte!

Jutna e lap fiatal ember kezei közé s tartaná vissza a komoly botlás küszöbén! . . . Ha tudná, mily keserűséget okoz a léleknek évek multával, az élet hanyatló szakában, midőn arra gondol, hogy ha nem is volt gonosz ember,

semmi fontos dologban nem vádolja lelkiismerete, de mégis volt idő, midőn könnyekre fakasztotta édes anyját!

Sohasem hivatam anyám emlékét oly gyakran vissza, mint ezen betegségem idején, e hosszú lábadozásom alatt, mely oly sok komoly gondolatra gerjesztett. Azok . . . Az anyai évek előtt tanult imák, melyekre anyám tanított gyermekkoromban, melyekkel lelkemet ég felé emelni törekedett. A remény, hogy egykor viszont látom anyámat, kiről hinni akarom, hogy az örök életben van. Oh! midőn anyámra gondoltam, hogy kiérdemeljem, miszerint őt viszont láthassam az égben, megfogadtam, hogy az idő, mely életemből hátra van, telve leend tisztább eszmékkel, jobb cselekedetekkel!

Jézus, ki anyját megdicsőítette oldala mellett az ő mennyi birodalmában, ne vesse meg egy fiu, egy keresztény gyermek imáját.

Titokzatos haza! Igazak lakhelye! Dicső othona a világosságnak és szeretetnek! Sokan azt hiszik, hogy a mi gyenge értelmünk nem képes felfogni a boldogság nagyságát és tökélyét, melyet te fentartottál a választottaknak! Nekem úgy tetszik, gyarló léleknek, szegény bűnösnek úgy tetszik, hogy én éreztem a paradicsom előizét, valamikor, akkor midőn gyermek voltam, telve ártatlansággal, midőn ott zengedeztem karjaid között, kezem nyakad köré vonva, oh áldott dajkam, jó anyám!

Horváth Imre.

angyolokkal és övéivel a megváltó imádsására. Az előadás minden részletben szépen sikerült. Báder Juliska szép csengő hangja, értéssel teljes játéka, Szabady István szilaj deklamálása, Szállér József nyugodt békés előadása egyaránt meglepték a hallgatóságot. De a szerepkör kiegészítése az első anygallal (Ocsipa Mariska) valamint Szakos Istvánné (Szent József) szintéris teljes megelégedést keltettek. Utána az ajándékokkal dúsan megrakott karácsonyfa terhének kiosztása következett, mely sok meghatótságot, még több derűs mosolyt keltett az arcokon.

Itt jegyezzük meg, hogy az előadást vasárnap este 6 órakor meg fogja ismételni az ifjúság.

— **Szép tett.** Fligler György csóori plébános gyurói plébánossá történt kinevezése alkalmából Gyuró község előjárósága címre postautalványon küldött 80 koronát és pedig a gyurói szegényeknek felekezet nélkül 40 koronát, a kath. iskolának tankönyvekre 20 koronát és a tüzoltótestület alapítókéhez 20 koronát. A nemes tett jicséretre nem szorul.

— **A tisztviselők és hivatalnokok Otthona** legutóbbi közgyűlésén a jövő évi költségelirányzatot tárgyalták Németh Imre anyakönyvi felügyelő elnöke mellett. Sok, az Otthon belételeire fontos intézkedésen kívül nem kis jelentőségű az életképes egyetle nézve a lemondás folytán megüresedett alelnöki széknek szerencsés betöltése. E fontos polcra ugyanis közfelkiáltással dr. Kerekes Lajos árvászeki ülnök választott meg, a kinek széleskörű ismeretei, társadalmi tevékenysége s nemes ambíciója megtermi azt a jó gyümölcsöt, melyet produkálni célja, hivatása e hatal, de eleven erővel működő egyletnek. Egy fontos kérdést vetünk fel az alkalommal: vajjon nem volna megoldható e közös keretben az állami tisztviselők mozgalma? Nem növelné-e a mozgalom erejét a törvényhatósági és magántisztviselők támogatása? E felett gondolkozni talán nem volna felesleges. A hivatalnok jövedelmét véleményünk szerint eddig az érdeklődés hiánya folytán önére jében megrekedt törvérs eredményre vezetne.

— **A jótékony nögyelet** a karácsonyi ünnepek alkalmával 365 korona segélyt osztott ki a helybeli szegények között. A jöttét önmagát dicséri.

— **Panaszos levél.** A mai póstával vettük és szó szerint adjuk a következő panaszos levelet:

„Tek. Szerkesztő ur! Vártam, hogy megírják az alábbi esetet s mert egyik lap sem említette meg, én állok be tudósítónak. Vasárnap délután vecsernyéről ment a nép hazafelé, midőn egy rendőr a Kossuth-utca felől a tömeg nagy érdeklődése mellett kísérté Tóth Anna Temetősor 11. sz. alatti lakos, becsületle hajadont. A leány nál egy kis csomag volt s így azt hittük, hogy lopta. Kíváncsian vártuk a dolog fejleményét. A város háza előtt a rendőr megállt a leányval, kibontotta a csomagot, melyben cukrászsütemény volt. Ekkor tudtuk mi, a kik közel álltunk, hogy a leány Rotter Izsák tözsdéjéből jött ki s a szomszédos Eckstein József, az „Olcósági-bazar“ tulajdonosa látván a csomagot, tajtékzott benne az irigység s szaladt rendőrré, hogy Rotteréknál a vasárnapi munkaszünet megszegését azonnal konstatálja. A rendőr hamarosan jött s a leányt elkísérté csuful, mikor aztán kiderült a való a szegény leány sirva távozott. A kenyéririgység, a kajánság ebben a formában valóban komisz dolog. Irjanak erről valamit. Egy szemtanu.“

Ehhez nincs szavunk. Eckstein ur bizonyára nem jelentene fel egy szatocsot vasárnapi munkaszünet megszegésért s így tényleg az irigység, a boszu ösztökélte ez esetben. Ez nagyon csunya dolog, pláne ha mint most is, alap-talanul gyanúsít.

— **Eljegyzés.** Dr. Hampek Béla szolnoki törvényszéki jegyző eljegyezte Vámos Margit kisasszonyt városunkból.

— **Meghívó.** A dr. Say Viktor elnöke alatt álló „Kossuth Lajos asztaltársaság“ folyó hó 31-ikén szavaltatokkal és monológokkal egybekötött Szilyeszter-estélyt rendez. Személyjegy 60 fillér, családijegy 1 k. 20 fillér. Tekintve a jótékony célt (szegény gyermekek felruházása), felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A közönséget ez uton is meghívja az elnökség.

Lapunk legközelebbi száma f. hó 29-én azaz hétfőn este jelenik meg.

— **Karácsonyi ajándék.** Herceg Esterházy Miklósné szül. Cziráky Margit grófnő a lovasbérényi róm. kath. templom részére egy sajátkezűleg himzeit gyönyörű kivitelű értékes fehér mison-dó ruhát küldött Kismartonból. Hasonlóképp nagyméltóságú gróf Cziráky Antalné egy fekete selyem pluvialét ajándékozott a templomnak.

— **A megyei pénztár alkonya.** Még egy-két nap s a vármegyei pénztárakban a mindenható állami kéz dirigál. Végét járja a régi patriarchalis hivatali élet, összeroppantja az állami hivatalnokok merev regulájának bénító kényszerzubbonya. Ezt jelzi a Plossek Ferenc pénzügyigazgatótól vett értesítés is, mely a folyékony, csengő magyar nyelvet, első sorban pedig a magyar stílusztikát szégyeníti meg úgy, hogy szinte bámuljuk a „Yost“-irógép türelmességét, mely magyar kislány gyenge kacsóinak kopogtatása mellett az alábbi mondatot papírra vetette.

Fejérmegyei Napló tekintetes Szerkesztőségnek

Helyben.

Tisztelettel értesítették hogy 1902. évi január hó elsejétől fogva a vármegyei székházának földszinti helyiségében elhelyezendő pénzügyi számvétség és az állampénztár részére az eddigi hivatalos órák megváltoztatása mellett a székesfehérvári kir. állampénztár (adóhivatal) hétköznapokon reggeli 9 órától déli 1 óráig vasár és ünnepnapokon reggeli 9 órától déli 12 óráig minden fizetést elfogadni s az esedékes vagy utalványozott fizetéseket teljesíteni köteles.

Székesfehérvár 1902. December hó 24-én.

Plossek.

További kommentárt nem füzünk a fenti értesítéshez

— **Tűz a Nádor-utcán.** Csak kevesen tudtak arról a tüzesetről, mely csütörtökön virradóra végpusztulással fenyegetett egy házat. Az éjfél mise már véget ért, a város közönsége még első álmát aludta, midőn hajnali 3 órakor, a nádor-utcai Weichinger-féle házból hatalmas füstgomoly emelkedett fel. Szerencsére még nem volt teljesen kihalt az utca, észrevették a veszedelmet, s a tűzi láрма egy-két érdeklődőt a helyszínére csalt, a hová a tüzoltók Simon Sándor alparancsnok vezetése mellett vonultak ki. Segítő munkatérő a gyakori kongatás dacára sem érkezett. A munkatérőhiányt a szivattyú befagyása fokozta s csakis percekig tartó preparáció után jött működésbe. A ház biztosíva lévén, az épületben esett kár megtérül. Egy szobabútor lett a tűz áldozata. A veszedelem egy padlásszobában keletkezett, a hol a kályha meglehetően tüzet fogott egy deszkafal.

— **A jegyzői nyugdíjválasztmány** ma délelőtt 6 órakor Balassa Sándor tb. főjegyző elnöke mellett ülést tartott, mely alkalommal több elhunyt jegyző özvegye részére időközi segély szavaztatott meg, Matusz Károly ny. verebi jegyző nyugdíja pedig elmebaja miatt Juth István városi főszámvéző, mint gondnoka kezébe utaltatott.

— **A rossz bizonyítvány.** Kassauer Antal budapesti gépszerelei Pista fiát szekundába pónálták a professzorai s ezt annyira szívére vette az alig 14 esztendő gyermek, hogy nagy tervre határozta el magát. Barátainak mondogatta, hogy nem mer a papája szemé elé menni, inkább a világ végére menekül. Egyelőre ugyan ezt nem tehette meg s így utját Székesfehérvár felé vette, a honnan Fiuméba törekedett. Ott nagy tervei vannak. Beáll hajósának s aztán Robinson babérajaira törekszik. F. hó 22-én hagyta el a szülői házat s az aggódó apa f. hó 25-én volt városunkban, de hisz eredménytelenül, mert biz a gyermeket a rendőrség itt nem találta meg. Azt hisszük, hogy néhány nap múlva éhségtől agyon-sanyargatva bűnbánó arccal beállit a papájához, a ki virgács helyett terített asztallal fogja várni eltévedt csemetéjét.

— **Az adózó polgárok figyelmébe.** A városi hatóság falragaszokon hívja fel az adózó közönséget, hogy a III. IV. oszt. kereseti adó alá tartozó jövedelmek, a föld- és házbirtok, valamint a tőkekamat- és járadékadó alá tartozó jövedelmek, illetve kamattervek bevallásása tárgyában bejelentési kötelezettségének a törvényben előirt határidőn belül eleget tegyen. A kimerítő felvilágosítást-nyújtó hirdetményeket az adózók figyelmébe ajánljuk.

— **A törvényszéki elnök ur figyelmébe.** Nem tudjuk, hogy mily árlejtési feltételek mellett szállítják a kir. törvényszék s a hozzátartozó hivatalok részére a tüzfűt, annyi azonban bizonyos, hogy a jelenlegi szállítmány pudvás, korhadat vagy olyan fa, a minőért csakugyan nem érdemes a megallapított árt megadni. Figyelmébe ajánljuk ezt a törvényszéki elnök urnak, nehogy tisztán biazomra alapítsák az átvételt. A fa összerakása is megérdemli a tüzetes bírálatot. Azért említjük ezt meg, mert tudunkkal a szükséglet az új törvényházban kétszer annyi, mint a régi épületekben s így ha az átvételnél a fentemlített körülményekre figyelem nem fordítatnék, az adózető polgárok zsebére megy a különbözet. Így nagy szállításnál nem volna előnyösebb a házi kezelés?

— **Halálozás.** Részvétel értesülünk, hogy Pellion Emiliné sz. Lambert Sarolta 34 éves korában Ercin elhunyt. Az elhunytban Lambert Vilmos városi tanító nővérét gyászolja.

— **Ősz utcai csendélet.** Szép Gyula Palotai u. 17. sz. alatti lakos cipész-segéd néhány társával f. hó 26-án, azaz karácsony második napján épületesebb szórakozás hiányában az Ősz utcában keresett élvezetet és mert néhány paraszt legénynek is arra volt az útja, hát a karácsonyi ünnepek legnagyobb dicsőségére összekulönböztek s éjfél után két órától fél háromig hol Szép futott elől, hol a parasztlégények hátul. A vége is az lett, hogy Szép ép börről menekült s nyomban panaszt tett Kovács Lajos ügyeleti szolgálatban levő rendőrbiztosnál, mert egy vadonutj 5 koronás kalapja elveszett. A rendőrség persze most az ismeretlen parasztlégények kinyomozására volna hivatva.

— **Névváltoztatások.** Koch Ferenc ettyeki illetőségű, bupapesti lakos vezetéknevét befügyminiszteri engedéllyel „Kovács“-ra, kiskuru Schwar Dániel székesfehérvári lakos pedig „Szigeti“-re változtatta.

— **Betűró cigányok.** F. hó 25-én, azaz karácsony estéjén Kiss István hegyőr rendez körüjét végezte a szőlőhegyen s csodálkozva vette észre, hogy Khaut Ferenc Olaj-utcai lakos prés-háza nyitva van s az ajtónyíláson át lámpafény szűrődik át az éj sötétébe. Kötélességszerűleg benyit a prsházba s egy kóbor cigánylegényvel áll szemközt, odébb pedig még három cigány élvezi az öreghegy éltető nedűjét. Kiss látta, hogy túlnyomó elemi erővel áll szemközt, iparkodott rájuk zárni az ajtót, ez azonban sehog sem sikerült, mert addig harapadták a kezét, míg kénytelen volt a kilincset elbocsájtani. A hegyőr ekkor ijestéssel akart a kelepceből menekülni, kiált egyet: Pista, add ide a fegyveremet! A négy cigány erre futassnak eréd s elúnt az éj homályában. A rendőrség eddig csak annyit al-pomaihatott meg, hogy a pincéből csak egy liter bor hiányzik s hogy a cigányok közül az egyik csizmában volt, a többi pedig bocsokban.

— **A Szammer Kálmán-féle könyvnyomdában (Kossuth-utca II.) egy jó házból való fiú tanulóknak felvétetik.**

SZINHÁZ.

Csütörtök, dec. 25. Déltün

A citrás. Déltünai előadásnak szépen bevált. A zenekar is jól játszotta ezt az öreg, de roppant becsületle muzsikáju darabot. (Ja, das macht der Terpentingeist.)

Este.

Az anyaföld. Géczy István háromfelvonásos népszínműve. Hatásos, szép darab, telve a szorgalmas megfigyelés és tapasztalatokból leszűrt mély gondolatokkal. Ha azt a pár énekszámot kihagynák — a mivel a darab mit sem veszítene — népdráma lenne belőle, mely ép úgy magába foglalja a munka apoteozisát, mint a munkásnép tragédiáját; ez utóbbit azonban kissé tülerős színezésben, mondvascsinált viszonyok közt. Meséjének ez a gerince: két táborra oszlik az alföld egyik falujában a föld népe. Az egyik tábor a munkának nálunk már nagyon fekete kenyérén akar tovább is ragódni, egy szebb és boldogabb jövő reményében, a míg a másik megunta már a várakozást, ugyannyira, hogy nemcsak sztrájk-

kal akar erőszakoskodni, hanem már sanda pilantásokat vet az úri kastélyokra is. Egy becsületes lelkű ifjú földművespár, két ifju szerelmes, egy türelmét vesztett öreg parasztember — a lázongók vezére — és egy erkölcsi hibákkal és pöffeszkedő uri göggel alaposan megterhelhet főszolgabíró gördítik tova a cselekményt, amelyet néhány fegyverdurranás és ennek révén mindeket megbékítő költői igazságszolgáltatás fejez be.

Tóth Lajos (Sólyom András) kitűnő volt a vén népvészér szerepében; ugyszintén remekelt Szalóki (Misi) és Szabóné (Banya Ágnes) is. Ez a három szerep igazán ügyes kezekben volt. Jók voltak Losonczy (Eszter), Rajcsányi (Mihály), Margittay (Erős János), Dézsy (a főbíró), Szalay Gizi (Zsuzsánna), sőt Nagy Mariska (Boriszka) és Déri (Zsombék Péter) is.

Külön említünk föl egy ici-pici beszélőbát, a kis Kunhegyi Liliket (Lajoska) a ki olyan szépen, okosan viselte magát a színpadon, a mi ilyen aranyos apróságnál is feltűnő.

Általában tehát kitűnően sikerült az előadás, és minthogy a darab is egyike a legjobbaknak, reméljük, hogy a direktor legközelebb ismét színré fogja hozni.

Karácsony másolók napja d. u.

Katalin. Szép zenéjű darab, mely tavaly nálunk megbukott. A Sz. Pozsonyi Lenke (cmszerep) kellemes hangja azonban ezidénre biztosította a sikert. Mellette igen gyengének tetszett Harkányi Gizella (Germain) hangja, aki meg élénk, sikkes játékaival feleltette ezt a hiányt.

A színpadon Tallán és Hollási nevek is szerepelnek, noha az igazgatónak ilyen nevű embere még a zenekarban sincs. Mire jó ez?

A kertészleány. Operett. Minden jegy elkelt, még a színészpáholyt is kiadták. (Majhoz hasonló lyókat!) Margó Zelma grációzus királykisasszony volt és oly szépen énekelt, hogy a finom nótákhoz nem szokott karzati vitezek csak úgy tárogattak a nagy műélvezettől. Rajcsányi (Gaetan) csinosan énekelt. Igen tess volt Molnár Bella (Jozefa) is, valamint a többi szereplők is szépen megállták helyüket.

A jövő heti műsor, a földiekkel játszó égi tünemény, ugy látszik eltűnt az édes bizonytalanság homályában. Szól.

Szólóoltványok

szólóoltvány-mintafeliratok és európai nemzeti gyűjtemények és színi vezetők irányon lezártított arakoni Oltványok ere 50-100 ft. Mindenképpen a legújabb hír és eseményekből, fejteletén, teljes jótállással. Ha a szállítvány megrendelésnek meg nem felel, úgy az oda- és visszajuttatási költségek, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszatérítjük. Így mindenképpen elhárítjuk a költségekben hához szállítva tekinteti meg.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia-csemeték és magvak. Óriás tövű, igen gyorsan fejlődő sövényfűző. Ez az egyedül, melyből oly drágán kerülés nevelhető pár év alatt, rendkívül csokely kiadással, melyen nomhogy ember, de semmi-féle állat, meg az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen károsan ártalmatlanok. Minden szőke, őszes színekkel ellátott díszes és lezáróltatás utasítás mellékelve. Jóvább tájéko, és végül salnos fenyőmagot díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötetben vagy nélkül. Az árjegyzésen kívül egy-egy könyvet kap azaz, ki emelt egy levelező-lapon tudja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát használni ne forlították, városon, falun, pusztán, gazdaság vagy szőlőgye eszállatni egyaránt. Így még azoknak is érdekesen áll, kik rendületl sem akarnak, mert benne számos oly különösnyek foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Kötvény, örökös jövedelmet bi toltó voltánál fogva, olyanok toltóztatva majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Diócsmeték. Cím: „Érmelléki Első Szólóoltvány-Telep” Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Táncanfolyam megnyitás!

Alulírott okl. tánctanár Magyarországi Központi Táncanítók Egyesületének ellenőre, Balaton-Földvár állandó táncanára, van szerencsém tisztelettel tudatni a nagy közönséget, hogy 1903. Január 1-én az Iskola-utca 10. sz. a. Langraf-féle házban

a tánc- és illemoktatást megkezdem. Beiratkozni lehet naponta lakáson Jókai-utca 10. sz. alatt.

A nagy közönség szives pártfogásába ajánlva, maradok kiváló tisztelettel

Bauer Antal Zsigmond,
okl. tánc- és illemtan.

Állandó cukorka-áru

≡ KIÁLLÍTÁS ≡

megtekintésére felhívom a nagyérdemű közönség b. figyelmét.

Minden e szakba elképzelhető: csokoládé-cukorka, cukrászdai sütemény és karácsonyfa-díszek ezer és ezer fajtája bámulatos olcsón kaphatók.

Lakodalmi, báli és más alkalmi sütemények és torták megrendelhetők helybe és vidékre.

Tisztelettel

Kitreiber Nándor utóda,
első székesfehérvári cukorka-gyára,
Nádor utca 10. sz.

SZALAY GYULA

* * * műorgona építő intézete * * *

ALAPITTATOTT 1879. SZÉKESFEHÉRVÁROTT, ALAPITTATOTT 1879.
* * * LÖVÖLDE-UTCA. * * *

Elfogad megrendelést a legújabb rendszerű templom- és hangversenyorgonák elkészítésére hat évi jótállás mellett. Raktáron tart kisebb és közép nagyságu új és átalakított templomorgonákat. Zongorák, pianinok és harmoniumokat. Orgonák évi kezelését és gondozását mersékelt áron — eszközi az ország bármely részében.

Költségvetést ingyen és bérmentve küld.

Másolat.

Jegyzőkönyv, mely felvételell Gyulafalván, 1898. év Október 12-én az orgona átvétele ügyében.

Alulírottak megjelenvén, hogy Ő Nmsága Császka György kalocsai érsek úr által építtetett templomunkba felállított új orgonát megvizsgáljuk, ott a következőket tapasztaltuk:

Az / . a. mellékelt tervezetnek az orgona úgy külsőleg, mint belső szervezetében teljesen megfelel, a mit tiszta lelkiismerettel nevünk aláírásával bizonyítunk.

Miután Ő Nmsága Kegyelmes Urunknak az orgona építéséért leghálásabb köszönetünket nyilvánítjuk a község nevében, elismerjük, hogy az orgona kedves benyomást tesz impozáns alakja s román stylu külseje által a szemlélore és kellemes, átható, tömör, tiszta hangjával uraja gyönyörű templomunk minden legkisebb részét; ezért az építő Szalay Gyula urnak hálaival adozunk e helyen.

K. m. f. (P. H.)

Weisz Mihály s. k., lelkész.
Kucséra Gyula s. k., kitanító.
Katona József s. k., tanító.
Székely Sándor s. k., közs. jegyző.

Lábodi András s. k., bíró.
Rohacs Antal s. k., II. bíró.
Szekecs András s. k.
Soós Mihály s. k.

Mint kedves meglepetés és örökbecsű emlék

≡ egy jó fénykép. ≡

Megrendelhető: fényes, matt, brom, platin aquarell stb. kivitelben: P E T E G Y U L A műtermében, Várkör-út 29. sz.

Neolog izr. templom mellett.

Nyomatott Számmer Kálmánnál, Székesfehérváron.